

Szerkesztőség:
II-ik kerület 460. házában,
nová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.
—
Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal
SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hir-
detések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
hivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 1 korona.

Felfogások.

(T.) Szeretünk elkérkedni vele, hogy ilyen város vagyunk meg olyan város; Pestmegyében 15000 lélek számunkkal a harmadik helyen állunk, van egy tucat egyetünk és társadalmi körünk, van polgáriiskolánk, van tizenhét elemi iskolánk, lesz 4 tanyai iskolánk, van villanyvilágításunk, telefonunk, három gyorsvonatunk, két vasuti vágányunk, egy tucat urasági kastélyunk, pompás városházánk, transversális műutunk, s lesz most már óvodánk is, Isten kegyelméből volna egy lapunk is, és egy nagy közigazgatási járás központja volnánk, vagy mi a kü, egyszóval kéjelegve dicsekedünk sokféle kulturális intézményeinkkel a mik voltak, vannak és lesznek, mert az is egyik dicséretes jellegünk, hogy folyton sóhajtozunk még katonaságért, járásbiróságért, adó hivatalért, finánc szakaszért, de hogy mindezeket, amik vannak, fenn is kell tartanunk s hogy a mik lennének még, ki is kellene érdemelnünk, arról már nebeszéljünk.

Pedig hát szeretve tisztelt atyámfiai semmiből nem lesz semmi s ha nincsenek meg az eszközeink ahoz, hogy mások is városnak tiszteljenek benünket, addig erről se beszéljünk.

TÁRCA.

Luizika története.

Történeti elbeszélés.

Az „Abony” eredeti tárcája.
(Folytatás és vége.)

Mardin uram félbeszakítva imádságát, nagyot bámulva, kíváncsian kérde, hogy kit keresnek, kinek a Luizikáját sóhajtozzák? Azonnal saját gyermeko jutott eszébe. Mikor odaért a tömeghez, a bíró inígy-amúgy csavargatva a szót, maga hozta Mardin uram tudomására, hogy biz' az ő Luizikájáról van szó. Mardin majd összeroskadt a fájdalomtól. Szaladt haza, hol egyenesen Évi asszonynak rohant. Hol van Luizika? Hova tetted őt te átkozott asszony?! Nem megmondottam, hogy ugy vigyázz rá, mint a szemedre?! Még karomolta is Évi asszonyt dühében, mit különben sohasem szokott tenni. Szegény Évi asszony, alig győzte magát mentegezni.

Keresték 3 nap, 3 éjjel. Utóbb a szomszéd falvakat is összeharagoltak, majd hivatalosan értesítették a csendőrséget, kik szintén a legnagyobb erőfeszítéssel láttak a kutatáshoz, de azért még sem sikerült nekik sem Luizika nyomára akadni.

Eltűnt, mint futócsillag az égről. Ott állt Mardin uram és Évi asszony megtörve, egyetlen kincsüktől megfosztva. Vártak, de várakozásuk nap-nap után reménytelenőbb lett. Pedig Mardin uram igen szép összeget is ígért annak, ki egyet-

Le'göbbs eszköz — az értelmiség után — a pénz, a mi pedig nekünk nincs.

Miért nincs? Azért mert nincs iparunk nincs kereskedelmünk, hiányzik belőlünk az akarat, a szellem, mely ezeket megteremthetné.

Egyikünk azt mondja; nem is kell. Gazdálkodó nép vagyunk, nem kell ide más elem, mint földbirtokos és munkás.

Ez is felfogás.

Másikunk pedig azt mondja, mint fentebb én is mondom, hogy igen is kell egy közép iparos és kereskedői osztály is, melynek hivatása minden nemű szükségleteinknek helyben való kielégítése, és ez ebből származó pénzügyi forgalomnak e helyhez való lekötése.

Ez is felfogás.

És mit tapasztalunk? Azt, hogy terményeink árát elnyeli Czegléd, de legnagyobb részben Szolnok. Iparosainkat, kereskedőinket nem pártoljuk, mert az nem sikeres dolog.

És ebben a város maga megy elől a rossz példával.

Itt van a város irodai szükséglete. A múlt alkalommal kiadtuk egy szolnoki vállalkozónak, mert 200 koronával olcsóbbért vállalkozott a helybelieknél és ráfizettünk

470 koronát.

Pár ezer koronáról van szó, nem nagy összeg, de ez is kár egyik rivalisunk kereskedelmének és iparának gyarapítására.

Közgyűlésünk most ismét kifogja adni a város irodai szükségleteinek szállítását; jó lenne a lenti szempontokat szemelött tartani; iparosaink és kereskedőink, kik hivatalva vannak a vállalkozásra, tetemes öszszeggel adóznak közszükségleteink fedezésére s azt a kis polgári hasznot is itt költik el köztünk.

Felhívjuk tehát helybeli vállalkozóinkat, adják be becsületes ajánlataikat, hiszszük, hogy képviselő testületünk méltányolni fogja jogos igényeiket.

A mi felfogásunk legalább ez.

Körm en e t.

A római katolikus hívőségnek igen nagy ünnepe „Úrnap”-ja, az Oltári szentség szerzésének emlékeztetere rendelt szent nap, amely az ekkor tartott fényes körmenet által valóban diadal ünnepnek is nevezhető. Szerte a földkereken nagy pompával tartalik meg „Úrnap”-ja, mintegy jelképezni kívánja ezzel az anyaszentegyház ama napnak szentségét, nagy jelentőségét. Az abonyi róm. kath. hitközség is méltó fényvel ünnepelte meg e napot, nem szokásból, hanem a vallásos érzület őszinte bensőségével.

A poétikusan szép ünnep a virágokkal és

len gyermekét vissza tudja szerezni. Szívesebben vált volna meg inkább egész vagyonától, mint a szép kis Luizikától. Évi asszony a kiállott kínos percek után ágyának esett. A sok sírás, izgalom beteggé tette. Csak a hirtelen jött orvosi segély mentette meg az életnek. Fel esztendeig feküdt Évi asszony az ágyán. Így telt el 5 év Luizika eltűnése után, midőn a hatóság tudomásul hozta Mardin uramnak, hogy a körözést beszüntették, mollyal utolsó reményük is letörött. Öt év leforgása után valamennyire kezdtek feledni a történeteket, de sem Évi asszony, sem Mardin uram nem lett többé az, kik voltak azelőtt.

Mig a hatóság és Mardin uramék Luizika keresésével voltak elfoglalva, addig a vén Zsuzsa zsákmányával már a hetedik vármegyében járt. Ment egyenesen Románia felé. Hogy oly könnyen tovasiklott, annak oka abban rejlett, hogy Zsuzsát várta egy cigány kocsival, ki vitte őket szélesebben tava.

Vajjon mi célja volt a vén banyának Luizikával, az ma sem derült ki; de hogy felnevelte cigány módra és egyik unokájával összeházasította, az igaz. Husz évig élt Luizika Zsuzsával és ennek unokájával, mint férjével a legszebb egyetértésben. Husz évig jártak-keltek egyik szélről a másikra. Mindez időn keresztül oly ügyesen tudta titkát megőrizni a vén Zsuzsa, oly ügyesen tudta Luizika előtt bűnét elhallgatni, hogy annak még csak halvány sejtelve sem volt arról, hogy ő nem valódi cigány, hogy Zsuzsa neki nem rokona, nem nagyanyja.

Ősz felé járt az idő. Zsuzsának is kezdődött az ősz, élete fonálán. Amint kezdett hullani a

sárga falevél, Zsuzsa érzé közelegni utolsó napjait s beteg lett. Midőn már érzé a halál vasmarkát, vackához hivta Luizikát, ennek férjét a Dadet és a három dedunokát, a három kormos purdét. Lassacskán, alig hallható hangokkal megvallotta szörnyű bűnét. Elmondotta Luizikának, hogy neki nem unokája, neki nem nagyanyja és így nem is cigány származása, hanem magyar, kinek szülei Bácsalmáson laktak és ott laktak ma is, ha még élnek. Megvallotta előtte, hogy kinek a leánya, hogyan jutott ő hozzá. Meghagyta utolsó szavaiban, hogy az eselben, ha meghal, vándoroljanak vissza, hát-ha még megtalálják Luizika édes szüleit, kikől még szép vagyon juthat rajuk, mivel akkor sem voltak szegények, mikor Luizikát ellopta.

Luizikát meglepte a szörnyű titok, de még sokkal jobban a Dadet.

Zsuzsát elföldelték minden szertartás nélkül. Csupán Luizika hullatott érte néhány könnyet, mivel vele mindig jól bánt, mivel őt igen szerette.

Vagyonuk a rajtuk lévön és a három rajkón kívül mi sem volt. Satruk rongyából koporsót csináltak, a többi lim-lomot pedig Zsuzsa után hányták a sírgödörbe.

Öibe kapva a három rajkót, indultak Bácsalmás felé.

Attól az időtől kezdve, mikor Zsuzsa ellopta Luizikát, egyetlen cigánynak sem volt szabad Bácsalmás falának még csak a határába sem lépni, miután megtudták, hogy más nem lehetett a tolvaj, mint a vén Zsuzsa, azonnal kimondták a cigányokra a szigorú ítéletet.

Hosszas kódorgás, barangolás után végre elérték Luizika szülő alujának határát. Alig lépték

tölgylombokkal gazdagon díszített templomban vette kezdetét, ahol ft. L ó v a y M i h á l y apát, esperes-pteóban főpapi ornatásban, tiszt. P u s z t a y és tiszt. V á l y á n s. lelkészek asszisztálásával apáti nagy szent misét celebrált, mely után a harangok zugása, ágyúk dörgése és a hívők ajtatos éneke kíséretében nagy körmenet indult ki a templomból a régi városhaza kapujában felállított első díszsátorhoz. Itt az ihletett ajku főpap mélyen megható szónoklatot tartott a jézusi örökszeretethez zálogáról: az Oltáriszentségről. A szónoklat kiváló mestere remek beszédjéből csakúgy hullatta alá az isteni szeretetet glorifikáló szórózsákat, az élőhitnek hervadhatatlan, legillatosabb virágait, miket a figyelmes hívőség szívébe beplántálva, csüggött nagyon szeretett főpapjának tanulságokban, költői szépségeken gazdag szónoklatán. A szokásos szertartások és az Oltáriszentséggel adott megáldás után folytatta a körmenet útját az újavárosháza, Szombathy Károly és a Parochia kapujában pompázó sátrakhoz s végül a templomba tért vissza, ahol a „Te Deum” élenklésével s a szentséggel adott áldással véget ért az urnapi szépséges körmenet, mit a rögtön keletkezett zápor egy kissé megzavart ugyan, de jelentőségéből, fontosságából semmit sem vett el, sőt még hozzáadott, mert az áldásért sóvárgó lelkekre aranyesőként hatott az akkor aláhullott zápor minden egyes cseppje.

A körmenet méltóságát emelte Liphay főbíró vezetése alatt kivonult előjáróság, több hivatalos személyiség, a polgári és elemi iskola tanfőnöke, az iskolák növendékei, a „Kath. Olvasóegyesület, a „Kath. Munkás-egylet,“ az „Általános Munkásképző” egyesület díszszólistái alatti részvétele és a hívőség sokadalma.

Ami pedig a pompát illeti, elmondhatjuk, hogy a sátrak mostani díszítése jóval túlszárnyalta a többi éveket, úgy izlés, mint a virágok gazdagságát illetőleg. Egyik díszsátor úgy, mint a másik, méltó volt arra, hogy virágfalai közé fogadja az Urat. — Igen szép jele s szív nemességének, hogy több főúr bőkezűleg hoeszajította kertjének ékességeit, a gyönyörű virágokat a templom és a sátrak minél pompásabbá tételére.

Eltekintve attól a kis rendtelenségtől, amit az időjárás muló háborgása okozott, a körmenet példásan ment végbe. Úgy látszik, népünk kezdti megismereni jóakaró és jötevő főpapjának abbéli kívánságát, hogy az ajtatosság gyakorlásához is szükséges a fegyelmesség.

Válaki.

Abonyiak az önálló bankért.

Tizennégy kemény magyar czihelődött föl ma egy hete hajnalban, azon erős elhatározással,

át a határt, midőn a kint dolgozó szüretelők észrevették a cigány-családot. Futottak gyorsan a faluba jelenteni, hogy ismét cigányok járnak a tájon. A falu szolgálai puskát ragadva mentek ki a határra, hogy elkergessék őket. Luizikák azonban nem voltak hajlandók hátat fordítani. Rövidesen előadták, hogy ők biz' Bacsalmásiak, nekik joguk van a faluba menni, mert az ő szüleik itt laknak. Az előadottak folytán kénytelenek voltak megengedni a falu emberei, hogy a cigány család bejuthasson a faluba. Szabadon ugyan nem engedték őket járni, hanem felkísérték a faluházára. Mily nagy volt a bémulat. Husz év óta nem volt cigány a faluban. Bekísérés után bíró uram nyomban hozzafogott a vallatáshoz, kinek Luizika ugyanoly szavakkal, mint a faluszolgáinak, ismét elmondotta a tényállást. Előadta, hogy ő bizony a szüleit nem is ismeri. Elővették azon könyvet, melyben husz év előtt Luizika eltűnése alkalmával annak személyleírását felvették. Ebből csakugyan kitűnt, hogy ő az elveszett. Szaladt a kisbíró gyorsan a még életben lévő szülőkhöz, kiknek iparkodott „egyszuszra” elmondani, hogy: „Megvan Luizika!”

Mardin uramék tréfának vették a szavakat, azért csak novették a kisbíró. De azért csak felkészülődtek és mentek a községükre.

Mily nagy lett meglepetésük, mikor a kis Luizika helyett egy jól fejlett cigányasszonyt láttak maguk előtt három piszkos rajkóval és egy rücskös Dadoval. A község népe kíváncsian várta a történeteket. Luizika nem szaladt szülői karjaiba, viszont a szülek sem ölelték gyermeküket szívére. Nem lehet esodálni, hiszen husz éve nem látták egymást, husz év pedig éppen elég ahhoz, hogy az ember elváltozzék.

hogy az önálló magyar bankot, gazdasági életünk eme legfontosabb szervét megcsináljuk; mert ha most nem, hát akkor soha . . .

Olykunkra rá is parancsolt az anyjukunk, hogy: „a z t á n a z t a z ú j m a g y a r b a n k k ó k a t h a z a k e l l á m h o z n i, n e h o g y o t t e l d o r b é z o l j á k a b o r f e u m b a v a g y m i f e n é b e s t b.”

Az utazás ellen az asszonyok részéről nem emeltetvén kifogás, mivel hogy szeretett képviselőnk kedvéért meg ők is szívesen feljöttek volna, de hát akkor ki takarít únapjára? a kicsibéket, libákat — saját magukét is, a kottósokét is — szintén nem tanácsos itthon hagyni magukra; ellenben Pestre utazni csak a férfiaknak célirányos, a mi alább majd kimagyarazódik, ha el nem felejtődik.

Elég az avval hogy szerencsésen megérkeztünk Pestre. Elég jókor mert éppen három órát kellett várakoznunk az állomás körül, míg a rendezőség sorba állított benünket a menetben.

De hát ahol Szabó Sándor barátom jelen van, ott az analom van távol.

Végre aztán megindult a zászlós lobogós menet a régi Károly-kaszárnya udvarára. Minden város küldöttsége kapott néhány zászlót, mi is éppen négyet, köztük egy bieskával faragott, festetlen nyelűt is, amit igen meg bámultak a finom pestiek, mint aféle eredeti lelkesültség rögtönzött jelét. Büszkök is voltak rá szörnyen.

Volt abban a menetben az ország minden részéből, minden féle náció: magyar, német, sváb, oláh, tót, székely, szász, még tán horvát is, amely szintén csak áhítzik a magyar bankóra. Ö. m. f.

Út közben hozzánk csatlakozott valami Pichler Samu nevezetű öreg ember, rendezői karszalaggal s mint „k i t ű n ű n é p s z ó n o k” mutatkozott be, akinek a legnagyobb urakkal van össze kötetése, mint országos kortesnek. Azon kérdésekre, hogy nem rokona-e néhai való jó Pichler Győző orsz. képviselőnek, készséggel kijelentette, hogy az az ő unoka öccse volt.

Rémséges megvetéssel néztem végig a vén rókán hazug: mivel hogy Pichler Győző katolikus volt, ő pedig — izé.

A mint megérkeztünk a nagy udvarra, rögtön feltűnt az emelvényen egy draperiás függöny, a mögött sejtettem a magyar bankóprést. Szörnyen furakodtam is közelibe jutni, de hát nem lehetett a nagy, sűrű ember tömeg között, de meg Nagy András barátom is vissza tartott, hogy nem illik az abonyiakhoz a tolakodás, elvégre meg kapjuk mi a mi ránk van sorozva akár mikor is. Különben is jobb lesz utoljára maradni, mivel hogy itt van köztünk Flégner is, a ki mint aféle gépész ember, ért a masinákhoz s majd nyomunk mi magunknak a menyit kell.

Mardin uram és évi asszony még valamennyire vélték felismerni az egyes vonásokat, a szép kék szemet, fekete haját, de Luizika semmit szülőiben. Érzéke, ismerő képessége még akkor igen gyenge volt, mikor elszakították szülőitől. Álltak egymással szemben szóltanul. Végre Mardin uram felsóhajt: „Ez nem az én lányom! Van benne némi hasonlat, de még sem bírom elhinni, hogy ő lenne az!”

Volt azonban Luizikának egy maradandó ismertető jele. Ezen jeltől vélt Mardin uram ráismerni legjobban. Ki is jelentette, hogy: ha ezen jel látható rajta, akkor sajátjának ismeri el, ami még mindig jól látszott. Mikor Évi asszony ezt látta, egyenesen nyakába borult leányának, összeesókolgatta rég nem látott, holtnak vélt gyermekét. Alig tudták elválasztani. Mardin uram szeméi is megteltek könnyekkel és sirt, mint egy gyermek. Sirtak mindnyájan, kik csak ott voltak. Örömteljes, de szomorú viszontlátás volt ez. Sirt mindenki. Még a rajkók is elérékenyültek a sok sírásra. A Dade nem sirt, mert senki sem borult a nyakába, vele senki sem szorított kezét. Mardin uram Luizikát a három rajkóval azonnal hazavitte, de a Dadenak nem volt szabad állépni a küszöbön. Luizikára hamarosan Évi asszony könnyű ruháiból, a rajkókra pedig Luizika eltűnése után megmaradt ruhákból adtak. Volt még kis ruha elég, mert Évi asszony minden kis ruhát megtartott. Ezekben lelte legnagyobb örömét husz éven keresztül.

A Dade roppant megharagudott azért, hogy őt nem fogadták be; lármázott, káromkodott lesfel az utcán egész éjjel át. Szidta Zsuzsát, amiért megvallotta bűnét, mivel így most el lett szukítva szép feleségétől és a három rajkótól. „Még is csak apa az apa, ha mindjárt cigány is”, or-

Ezt a bölcs tanácsot meg is fogadtam s békében hallgattuk meg az ünnepi szónokok rettentetes fogadkozásait, hogy a magyar bankot vagy felállítjuk, vagy elhullunk mind egyszálalig.

Ez már beszéd! Különösen tetszett Hoch János ama kijelentése, hogy: „az igazságot nem lehet eltiporni, mert az fent van az égben, (jó magasan) és bent a magyar ember szívében (jó mélyen) és nem Bécsben.” (Inkább pedig ott volna.)

Hanem aztán hamarosan kisült, hogy van még egy harmadik helyen is.

„Gyerünk Kossuth Ferenchez!” Kiabált a tömeg a mi aztán 3 órai gőzfürdőzés után meg is történt.

Ezer meg ezer ember üdvözölte a nemzet vezérét első emeleti balkonján s igen jól eselt hallani a sok dörgedelme után egy igazi állam férfit, aki erejének és igazának tudatában bölcs mérséklettel, nyugodtan, egyszerű szavakkal buzdította népeit összetartásra a siker némi reményével.

Az eget verő éljenzés, kendő, kalap, zászló lengetés után felhangzott a Kossuth nóta, melynek felelmes akkordjainál eloszlott a tömeg.

Gyerünk ebédelni! Ez volt mar a fődolog. De hova?

Szlávy Béla elnök ur indítványozta, hogy gyerünk a három pipába, az igen célirányos hely.

Varga András és Kereszt Ferencz némi hajlandóságot mutattak erre az indítványra, Fehér János és Csutak János uraimék azonban indignációval jelentették ki, hogy ők — koruknál fogva már olyan helyre, illetőleg messze nem mennek. Magam is e koros felfogáshoz csatlakoztam és elmentünk a Deák pincébe, a hol egyéb különös dolog nincs. mint hogy a fiatal vendéglős pompásan zongorázik és énekel hozzá, no meg hogy leányok szolgálják ki. . .

Tyhü a kiskésit neki! midőn már jó elláttuk magunkat koszt dolgában s már a vasúthoz czihelődtünk, jutott eszünkbe a b a n k ó. Biz arról — meg az asszonyainkról is — gyönyörűen megfelleledtünk. (Hiába, a has még a magyar banknál is előbb való vala.)

Tanakodtunk, hogy most már mitévők legyünk, mit mondjunk otthon s hogyan védekezzünk a dorbézolás gyannja ellen? Egyikünk azt ajánlotta, hogy vegyünk reklam bankót, kitűnő eszköz lenne ez a pillanatnyi családi békesség előteremtésére. (a teremtésit neki!) A másikunk hamisbankók beszerzését ajánlotta, persze mindkét oldalán magyar szöveggel, nemzetiszin szegélylyel, orias magyar címeffel, önálló vánterülettel és önálló magyar hadsereggel, közepén a budapesti Kossuth szoborral. Ez az eszme rendkívül megtetszett mindannyionknak annyival is inkább, mert ez olyan szép lett volna, hogy az asszony nép ezt

dította falu hallatára. Végre a Dado ordítását a község lakói megunták és kikergették még a határból is.

Luizika könyörgött szüleinek, hogy fogadják el férjét vejüknek, de ebbe Mardin uram sehogyan sem egyezett. Luizika így nem is érezte magát jól szülői házában, bármennyire iparkodtak kedvében járni. Fájt a szíve azért, ki őt feleségének választotta, kitől három gyermeke volt; továbbá fájt a szíve azon életért, melyet husz év alatt annyira megszokott. Szülői szerettek volna vele feledtetni a cigány életet, de nem bírta. Szóltan, kedvetlen volt, bár Évi asszony egész nap ölelte, esókolta.

Eleinte 4—5 nap csak valahogyan meg volt, de később sehogysem. Hatodik napra gyermekeivel kivonult az udvar végén fekvő szalmakazalhoz és annak tövenél búslult egész napon át. Egy két este még csak rábírtak venni, hogy legalább aludni meojen a házba, de végre ezt sem tette meg. Inkább kendőbe burkolódzva kint aludt a szabad ég alatt gyermekeivel. Hetedik nap virradóra pedig úgy nyomaveszett gyermekeivel együtt, mint husz év előtt, mikor a vén Zsuzsával tűnt el. Nem kellett szegénynek sem a vagyon, sem az igazi szülő. Nem vagyonban novelkedett, nem volt szokva szülőkhöz, rendes élethez. Az igazi érzelmeket felülhelyezte minden reá váró kincsrel, boldogságnal, bármily mostohának látszék élete. Elment, eltávozott. Azóta se hire, se nyoma. Hogy merre lehet, azt ma sem tudják. Elveszett, megtaláltatott és elevenen meghalt szegény szülőinek, kik siratták és siratják ma is.

Piroskal.

feltétlenül eltelte volna örök emlékül s így soha se jöhettek volna rá, hogy az nem igazi önálló magyar bankó.

De hát hol vegyünk hamarosan egy bankó hamisítót? Végül aztán abban egyeztünk meg, hogy ilyen nem is létezik, mert lehetetlen, hogy akadjon olyan „szömtelen embőr,” a ki még az önálló magyar bankót is meghamisítsa.

Eközben azonban az történt, hogy a vonat az orrunk előtt robogott el. De erről majd máskor.

Bankos.

Vadállatias apagyilkosság Ujkécskén.

Megfojtották és széné égették az apjukat.

Rettenetes gyilkolásnak jöttek nyomára a fáradhatlan, kitartó nyomozással buzgólkodó ujkécskei csendőrök.

Baranyó Imre 61 éves, Ujkécske határában lakó jómódú gazdálkodó az áldozat. Baranyó Károly és Balázs az áldozat fiait pedig a gyilkosok.

A vadállatias apagyilkolásról a következő hírt kaptuk vidéki tudósítónktól:

Baranyó Imre jómódú gazdálkodó Ujkécske határában lakott feleségével és gyermekeivel. Gyermekei közül Károly 32 éves, nős volt a legidősebb, ki édesatyjával együtt gazdálkodott. Az apa és fiú azonban nem tudtak megegyezni, mivel Baranyó Imre szigorú, takarékos természetű ember lévén, gyermekei ellenben mulatók, lumpok, mit az atya nem nézett jó szemmel. Ezért gyakran történt köztük verekedés, hol kisebb-, hol nagyobb-szerű. Legutóbb is kikergetéssel fenyegette az apu fiait, ha meg nem javulnak, vagy nem alkalmazkodnak az ő parancsához.

Mint olyanféle lumpbetyároknak, egy napon rettenetes terv fogantott meg agyukban. Baranyó Károly ugyanis elhatározta, hogy elteszi láb alól az öreget, mert már sok borsot tört az orra alá. No meg ökelme már maga szeretett volna atyjá vagyonában daskalkodni, amit az öreg hosszú időn keresztül szerezgetett.

Ezen terv készülésére nézetök szerint igen alkalmasnak szolgált Baranyó Imrének F. D. nagykörösi gazdával folytatott pörének elvesztése.

Csala Ferenc csendőrőrmester még április közepén Baranyó Imre hozzátartozóitól azt a jelentést kapta, hogy atyjuk április 5-én eltűnt és azóta nyomavészett. A csendőrök a jelentés után azonnal keresni kezdék, majd a nyomozás során megjelentek Baranyó Imre tanyáján, hol annak Károly fia a következő feleletet adta:

— Édes apámnak pöre volt F. D. körösi gazdával. A pört elvesztette. Ezen pör elvesztése annyira felháborította, hogy többször hangosan mondogatta: „Agyon lövöm azt is, amiért a pört megnyerte, meg magamat is!”

A csendőröknek gyanus volt a dolog, mivel az öreg vagyoniilag sokkal jobban állt, minthogy ily kisebbszerű pör miatt halálra száta volna magát.

A gyanu alapos is volt, mivel két hónapi fáradságos kutatás után sikerült az öreg Baranyót is, meg a gyilkosokat is megtalálni.

Csala Ferenc őrmester, Fábrián János őrsvezető és Bakó Ferenc csendőr a kitartó munka és kellő adatok alapján, mit legnagyobbreszt a szomszédoktól nyertek, a két Baranyó fiút 20 tanú előtt vallatásra fogták. A vallatásnak meg is lett az eredménye, mert a két fiú, kiket a szörnyű bűn már úgy is összetört, nem tudott menekülni Csala Ferenc őrmester tapintatos, fogós kereszt-kérdéseivel. Vegre bevallották, hogy valóban ők tüntették el atyjukat.

A gyilkosság végrehajítása.

Április 5-én az öreg Baranyó oda volt kocsijával. Midőn hazatért, lovait bekötötte az istállóba. A két fiú itt várta az apát veres elszántsággal. Mikor az öreg megkötözte lovait, a két fiú megrohanta, szó nélkül a földreperverte. Károly rátérdelt a mellére és két kezét leszorította, Balázs pedig zsebkendővel betömte a száját és addig fojtogatták, míg ki nem adta lelkét.

Temetés.

A két vadállat talicskára tette atyja holt-tetemet és leterítve vitték a szőlő közé, hol hamarosan elföldelték, úgy, mint egy dögöt.

Égetés a kemencében.

A fiúk azonban nem érezték magukat a rettenetes bűn után kellő biztonságban. Kezdték felni az erélyes nyomozástól, minek híre mindennap eljutott gonosz lelkükhöz. Így elhatározták, hogy felásák atyjuk hulláját és elégetik a kemencében.

Kilencedik napra [Károly feleségét, gyermekeit és testvéreit Karára küldte annak szüleire, hogy ne tudjanak semmit a dologról. Mikor már minden csendes volt, a szomszédokat nyugvóban vették, kimentek ismét a szőlő közé, honnan a már foszlásnak indult halottat behozták a házhoz és vasvillákkal egyenesen a kemencébe gyömöszölték, hol este 9 órától reggel 3 óráig égették. Öt hamvas szalmát tüzeltek el az öregen. A test teljesen hamuvá égett, kivéve néhány nagyobb csontdarabot. Ezen csontdarabokat pedig, nehogy valakinek feltűnő legyen, szétmorzsolgatták és a többi széné, hamuvá égett részekkel együtt a trágyába szórták. Innen másnap a trágyával összekevert porokat, csontokat kihordták a dohány földre, hol azonnal alászántották.

A gyilkosokat Csala Ferenc csendőrőrmester a napokban el is szállította a kecskeméti ügyészség fogházába, erősen megvasalva, nehogy öngyilkosságot követhessenek el.

Odavitték a bűnjelket is, több apró csontot, mit úgy piszkálgattak ki a földből és több ruhafoszlányt.

Ujkécske község lakossága eme rettenő hírre oly lázba jött, hogy mikor a csendőrök vitték a gyilkosokat Kecskemétre, alig tudták megvédeni tőlük, hogy agyon ne verjék a hallatlan kegyetlenségre vetemedett két apagyilkost.

Ime ismét egy eset, mely derék csendőreink fáradhatlan munkásságát bizonyítja.

Bali Mihály nem sokára meg fogja tenni díszes vizitét Baranyó Károlynál.

Piroskal.

MI UJSÁG?

— **Esküvő.** Karis János gazdálkodó községi tanácsos, okl. gépész, f. hó 8-án kötött házasságot az anyakönyvi hivatalban Palásty Máriaival, néhai Palásty Pál volt községi bíró elvált leányával. Tanúk voltak: Mészáros István másodbíró és Palásty György. Szerencsés és megelégedett házasi életet kívánunk az új párnak.

— **Közgyűlés.** Képviselőtestületünk holnap délután közgyűlést tart, melynek tárgysorozata: 1. Körösi-úti tanyai iskolahely szerződésének elfogadása. 2. Ujszászi úti tanyai iskolahely szerződésének elfogadása. 3. Illetőségi kérdések. 4. Ártezi-kút víz hordásának szabályrendelete. 5. Irodai szerekre nézve tett ajánlatok elbírálása, esetleg a megkötött szerződés jóváhagyása. 6. Szita István s. jegyző betegségének bejelentése.

— **A községi iskolaszék ülése.** Községi iskolaszékünk, mint az óvoda felügyelőbizottsága, f. hó 7-én ülést tartott, mely alkalommal az óvónő helyettesítéséről intézkedett. Két pályázó volt, és pedig: Godó Beláné kitűnő és Szekeres Anna ceglédi óvónő jeles minősítésű oklevéllel. A választás Komáromy József indítványára titkos szavazással történt s 9 szavazattal Godó Beláné lett 5 szavazat ellenében megválasztva. Az új óvónő az óvoda kitakarítása után azonnal eltolgálja állását, amire már égető szükség is van, kivált a külső mezei munkák megkezdése miatt, amidőn is sok kis gyermek nélküli a szülők napi gondoskodását. — Az új óvónőt rokonszenvvel üdvözljük abban az állásban, melynek betöltésére szép hivatással bír és amelyhez kitartást és gondos munkásságot kívánunk neki, óvó intézményünk felvirágoztatása érdekében.

— **Tanyai iskoláinkról.** Tudvalevőleg a tervezett 4 tanyai iskolának a helye már ki van jelölve, illetve a község megszerezte azt a négy fundust, amelyre az annyira kívánatos tanyai iskolák építtetésének. Eddig bizonytalanságban voltunk a tekintetben, hogy tulajdonképpen ki is fogja azokat az iskolaépületeket megépíttetni. A napokban egy teljesen megbízható forrásból azt az információt nyertük, hogy páratlan eszelekvő képességgel megáldott országgyűlési képviselőnk ft. L e v a y M i h á l y apát, esperes-plébános kieszközölte a miniszteriumtól, miszerint a négy tanyai iskolát az állam fogja felépíttetni és tanítóval ellátni; természetesen az iskolák jellege így aztán állami lesz. A mostani politikai helyzetből megérthető, hogy az új tanyai iskolák 1911. előtt alig ha lesznek megnyithatók. De hogy arra az időre a tanyai iskolaügy rendezve lesz, egész bizonyosra vehető. — Ez a tény is gazdagítani fogja szerető országgyűlési képviselőnknek bökros érdemeit.

— **Színházi jelentés.** Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy Dr. Farkas Ferenc színtársulata 1909. július 1—3-ka között

kezd meg Abonyban előadásait. Bérlet ára: mint a múlt évben. Előjegyezni lehet Véli Miksa egyes. titkárnál. A bérleti összegek az előadás megkezdése után fizetendők. Abony, 1909. június 9-én. Az abonyi színpártoló egyesület nevében:

TESZÁRY

elnök.

VÉLI

titkár.

— **Önként a halálba.** Ilyenkor tavasszal I-ten tudja mi fogja el az eur. bereket, hogy a halált keresik. Most is egy 16 éves leány, Göncöl Julianna akasztotta föl magát f. hó 8-án, beszámíthatlan állapotában s mire szomorú tettét észrevették, meg is halt.

— **Beküldetett.** Nagy letki örömmel nézem én azt amikor községünk hova tovább mint jobban, iparkodik utcáit, köztereit befásítani. Az egészségügynek, a szépek igyekeznek ezzel eleget tenni, az eperfákkal pedig a selyemhernyó tenyésztést óhajtja előmozdítani. Ezen törekvések valóban jók, helyesek. De nem tudom sajnálkozás nélkül végig nézni azt a rombolást, amit a selyemhernyó tenyésztés örve alatt véghezvisznek aligfelesepereedett eperfáinkon holmi tejfőlés szája sündöncök. Én azt hiszem, hogy az ilyen nagy hű-hóval végzett selyemhernyó tenyésztés, eperfaültetvényeink romlását fogja maga után vonni. Csak méltóztassanak végig tekinteni teszem azt az újszászi-úti iskola előtti ültetvényen, látni fognak egy agyon tépászott fasort, amely nem diszere, hanem — ma, holnap — esufjára válik az utcának, gunyjára az okszerű selyemhernyó tenyésztésnek. Úgy tudom, hogy a levélszedésnek is megvan a maga szabálya. Úgy tudom, hogy egyes fákról csak korlátolt mennyiségben szabad a levélszedés: leszedni, mert hiszen nem csak a selyemhernyóknak, hanem a fának is — élni kell, erre pedig csakis kellő levélzettel képes. Ha megfosztani engedjük a fakat a levélzettel, mihamar megfulladnak, elszáradnak azok. S mit érünk el? Azt, hogy újra neki foghatunk a faültetésnek. — Azt gondolom, hogy a mi eperfaültetvényeink még nem elég fejlettek ahhoz, hogy az okszerű selyemhernyó tenyésztés itt megkezdhető volna. Csak pár év múlva gondolnám a tenyésztést megkezdni, akkor is csak korlátolt, a faállomány nagyságához viszonyított tenyésztő részére szabadítanám fel az eperfákat, ekkor is megahagynám nekik a mérsékelt, az innen onnan való levélszedést és a fák szigorú kimelését. Az eddigi eljárás szerint: amit a község gyarapít, azt a selyemhernyó tenyésztők lerombolják. És nem hiszem, hogy a rombolásból eredő haszon nagyobb volna az okozott kárnál.

Egy polgár.

NYILT-TÉR.)*

Tudomásomra jutott, hogy a közelmúltban történt óvónő helyettesítésből kifolyólag a következő nyilatkozat tétetett.

Godóné azért sem választható meg óvónőnek mert Garaékhoz jár, s velük nagyon jóban van.

Kijelentem, hogy azon egyén ki ezen nyilatkozatot tette, mind addig míg nyilatkozatának alapos okát adni nem tudja, alávaló hitvány gazember.

Ha az illető hajlandó magát megnevezni, elégtételadásra mindég készen találja

Gara Jánost.

Abony, 1909. június 9.

*) E rovatban közöltétekért nem vállal felelősséget a szerk

Tiszta fehér akác-méz kapható nagyban és kismennyiségben Temesközy Gerzson méhészeti telepéből.

Hirdetmény.

Tisztelettel tudatom, hogy zálogintézetben elhelyezett mindennemű tárgyak, melyek lejártak és meg nem hosszabbítottak, 1909. június hó 15-én délelőtt fel 9 órakor saját helyiségemben a hatóság közbejöttével el fognak árvereztetni.

Tisztelettel

Fischer László
zálogintézet tulajdonos.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönség szives figyelmét a nagyságos **DEUTSCH GYULA** úr tulajdonát képező **Pusztá-Ernyői birtokának folyamatban lévő eladásra felhívni.**

A birtok Pest megyében Ceglédhez 1 órányira fekvő Törtel község és a Nagyköröshöz tartozó Nyilas és Ludasi tanyák közvetlen szomszédságában, Cegléd, Nagykörös, Abony városok, Jászkarajenő, Kocsér községek és a Tetélleni puszták határában fekszik.

Megbízásunkhoz képest az eladások általunk Cegléden intézeti helyiségünkben eszközöltetnek, a t. közönség kényelmére azonban megbízottaink minden vasárnap és ünnepeken a birtokon vannak, kik úgy a szükséges felvilágosítások megadásával, mint az eladásokkal meg vannak bízva.

A vétel megkönnyítésére az eladások kisebb és nagyobb részletekben kedvező fizetési feltételek mellett történnek.

A vételár lefizetésére jutányos törlesztéses, vagy egyszerű kölcsönöket bocsájtunk a t. közönség rendelkezésére.

Közelebbi felvilágosításokkal készséggel szolgál a
Cegléd, 1909. május hó.

**CZEGLÉDI IPAR- KERESKEDELMI BANK
RÉSZVENYTÁRSASÁG, CZEGLÉDEN.**

„A-I-I-I?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban.”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valóit! Minden fadoboz egy érdekes hívészártyát tartalmaz. 26-26

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Öre az egészségnek, fertőtelenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium GYŐR.

Kapható mindenütt.

Főraktár Abonyban:

Láng Oszkár gyógytárában.

Tégla eladás.

A ceglédi részvénytársaság téglagyárából első rendű falitégla, négy és hat sarkos flasztégla és első rendű küttégla kapható kisebb és nagyobb mennyiségben **Fekete Mihály** lakásán.

Ujdonság!

ORCOLIN.

Ujdonság!

Mindenféle szerkezetű petroleum lámpában meglepő nyugott fehér fényű, füstnélküli és szagtalan égést csinál. Helyben is több helyen legjobb eredménnyel kipróbálva.

ORCOLIN

Elejét veszi a lámpa felrobanásnak, mivel a petroleumot tisztítja.

ORCOLIN

Olcsósága miatt a legszegényebbek is hozzá férhető. Jóságá miatt egy házban sem szabad hiányozni.

Kapható csakis: **RINGEISEN OTTÓ** kereskedő üzletében

ABONY, Ceglédi-út 77. szám.